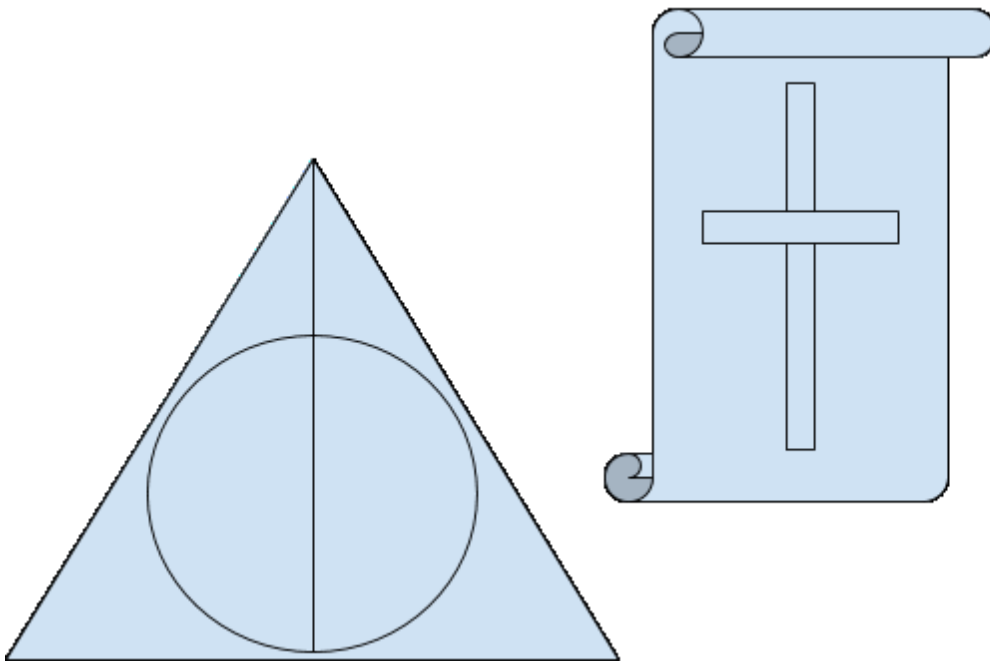

Fankultur og religion

Hvis institutionaliseret religion har mindsket betydning for unge i Danmark, finder nogle unge fans så en form for religiøst fællesskab i online fankultur, hvor man kan dyrke det magiske og mystiske?

Dødsregalierne, kendt Harry Potter-symbol

Eva Marie Elslo
Vordingborg Gymnasium & HF
Oktober 2018

Indholdsfortegnelse:

Indledning	2
Problemformulering	2
Afgrænsning	3
Teori	3
Metode	5
Pilotprojekt	5
Udførelse	6
Foreløbige resultater	6
Fejlkilder	7
Tak	8
Budget	8
Litteraturliste	8
Bilag 1	9
Bilag 2	17

Indledning

I Danmark er medierne blevet det vigtigste sted, unge kan interagere i forhold til religion og religiøsitet (Hjarvard, 2008). Medierne er hovedkilden til unge danskeres oplevelser og information om magi og åndelighed. I takt med at de institutionaliserede religioner i Danmark, såsom Folkekirken, mister betydning for de unge danskere, bruger unge i højere grad medierne som primær kilde til religion og religiøsitet. Der er i Danmark sket en *medialisering af religion* (Hjarvard, 2009). Medialisering af religion er et moderne fænomen, der findes i vestlige samfund hvor medierne er blevet uafhængige institutioner. Medialiseringen af religion har resulteret i, at nogle af de sociale funktioner, der tidligere var forbeholdt kirken, nu i nogen grad er overtaget af medierne: moralsk orientering, tilbedelse, et religiøst fællesskab. Alt dette tilhørte engang kun de institutionaliserede religioner, men findes nu i høj grad også på internettet (Hjarvard, 2008). I stedet for den klassiske religiøse magi, der findes i organiserede religioner, finder nogle unge i Danmark i stedet en medialiseret form for magi, for eksempel gennem fantasylitteratur og tv-serier (Korsgaard Stobberup, 2018). Nogle af disse unge bruger måske netop de sociale medier og internettet til at opfylde deres behov magi, åndelighed og religion gennem deltagelse i en online fankultur. Globaliseringen har åbnet muligheden for at unge i hele verden kan mødes online og diskutere deres fælles interesser. Fankultur stortrives på internettets sociale medier, for eksempel i fanfora på Facebook. Mange deler deres analyser og fortolkninger, kunst og fanfiction i disse online fora, kaldet *fandoms*, hvor man også kan *like* og kommentere hinandens opslag. Måske har dyrkelsen hos nogle fans betydning for deres hverdag og livsanskuelse, og kan dyrkelsen af populærkultur i så fald sammenlignes med religionens betydning for og indflydelse på mennesker, måske især unge?

Problemformulering

Jeg vil se på ligheder mellem fankultur og religion, fantasylitteratur og religiøs tekst og undersøge hvorvidt unge fans og unge kristne får lignende udbytte af deres deltagelse i hhv. fankulturen og religionen, samt forsøge at drage paralleller mellem fans og troendes ritualer. Min problemformulering lyder således:

- Hvis institutionaliseret religion har mindsket betydning for unge i Danmark, finder nogle unge fans så en form for religiøst fællesskab i online fankultur, hvor man kan dyrke det magiske og mystiske?

Afgrænsning

Jeg har valgt at afgrænse mit projekt til at omhandle unge danske fantasy-fans og unge danske kristne. Ungdommen er en vigtig tid for identitetsdannelse, og derfor er de unge interessante at kigge på med hensyn til deres tilhørsforhold til fankulturen eller det kristne fællesskab. Det er en vigtig pointe, at jeg fokuserer på danske unge, for der er stor forskel på religionens rolle i samfundet i Vesten, måske specielt Norden, og i resten af verden. (Hjarvard, 2008)

I mit pilotprojekt har jeg specificeret det yderligere til at omhandle danske unge, som er medlemmer af Facebook-gruppen "Potterheads Danmark"¹ og danske unge medlemmer af den kristne forening KFS (Kristeligt Forbund for Studerende).

Facebook-gruppen "Potterheads Danmark" er relevant for mit forskningsprojekt, da det er den største danske Facebook-gruppe for Harry Potter-fans, og fordi der er meget aktivitet fra de engagerede fans. KFS er relevant for mit forskningsprojekt da det er en forening for unge kristne, der jævnligt mødes og laver aktiviteter for unge kristne. Denne afgrænsning gør det muligt for mig at lave et pilotprojekt bestående af fokusgruppeinterviews med både medlemmer af "Potterheads DK" og medlemmer af KFS, og derved få en idé om, hvad fremtidig forskning på dette område kunne vise.

Teori

Folkekirken og den institutionaliserede religion mister betydning for unge i Danmark; organiseret religion fremstår gammeldags og barnligt i nogle teenagerens øjne - medier er langt mere tiltalende steder at udforske religiøse fænomener (Nybro Petersen, 2012). I Line Nybro Petersens artikel "*Danish Twilight Fandom: Transformative Processes of Religion*" interviewer hun unge danske Twilight-fans, som, på trods af enkeltes konfirmation, ikke bringer dette religiøse element ind i

---

¹ "Potterhead" er betegnelsen, Harry Potter fans bruger om sig selv til at beskrive, at de er dedikerede fans.

deres hverdagsliv; for dem har institutionaliseret religion en meget lav social værdi. (Nybro Petersen, 2012) Dette er interessant, fordi det viser, at en del af den danske ungdom fravælger kirken som religiøs arena. Alligevel higer nogle unge efter at udfylde det hul, religionen ellers kan udfylde. Begrebet ontologisering, som blev skabt af professoren Thomas Ziehe, bruges om unge, der, som reaktion på forandringerne i samfundet, søger efter formål med tilværelsen. (Systime, 2005) Det anskues af filosofen Jésus Martín-Barbero som et menneskeligt behov at have irrationelle elementer i livet som modreaktion på det rationelle (Jorn og Havelund, 2005), og hvis religionen ikke opfylder dette behov for irrationalitet, søger ungdommen det så et andet sted? Nogle unge søger måske dette i en fankultur i stedet for en religion. Måske finder disse unge i stedet en form for medialiseret magi i fankulturen, hvor de har frihed til at dyrke et idol og spiritualitet afkoblet en organiseret religion.

Med *fankultur* menes de sociale og kulturelle infrastrukturer og fællesskaber, som understøtter en interesse for et populærkulturelt fænomen, og en *fan* er defineret som et individ med en bestemt affektion for et sådan popkulturelt fænomen. (Samfundslitteraturs Medie- og kommunikationsleksikon).

Det er tidligere konkluderet at meget fantasy litteratur er influeret af religion. Fantasyromaner som *His Dark Materials*-trilogien og *Harry Potter*-bøgerne er historier om det godes kamp mod det onde, hvilket er et tema, religiøse såvel som ikke-religiøse drages af, og begge bogserier refererer hyppigt Bibelen og benytter sig af religiøs symbolik. (Feldt, 2009 og Feldt, 2016 b). En af fantasygenrens egenskaber er at appellere til læsere, der fascineres af religiøs repræsentation, men som vil have den frigjort fra institutionaliseret religion (Feldt, 2016 a). Nogle af disse læsere samles i online fanfora, kaldet *fandoms*, hvor folk nemt kan interagere på trods af geografisk afstand m.v. I disse *fandoms*, hvor fantasy-genren i høj grad dyrkes, finder der idoldyrkelse og ritualer sted, som leder tankerne hen på religion og religiøsitet. For eksempel praktiserer nogle fans ritualer, som man normalt forbinder med religiøse ritualer: mange *Harry Potter*-fans rejser til King's Cross Station i London, hvilket er et vigtigt sted for bøgernes handling, for at opleve dette sted fra fortællingen, de holder så meget af. Disse fanturister kan opfattes som pilgrimme i et sekulært samfund, hvor den medialiserede magi har erstattet den hellige (Korsgaard

Stobberup, 2018). Et andet eksempel er fans, der identificerer sig via beklædningsgenstande og merchandise, ligesom nogle religiøse mennesker bærer religiøse symboler (dagmarkors, hijab o.l.). Man ser også tit *cosplay* i fankultur, altså fans, der klæder sig ud og genopfører passager fra fx. *Harry Potter*-bøgerne. Det kan sammenlignes med begrebet kultdrama, hvor religiøse grupper genopfører myter som en slags skuespil - for eksempel krybbespil. Altså er der mange eksempler på steder, hvor der kan drages paralleller fra fankulturen omkring fantasy og religion. Kan fankulturen også have en personlig betydning for individet, der minder om religionens rolle?

Metode

Da jeg med mit projekt tager udgangspunkt i litteratur om emnet og observationer, og derefter opstiller en hypotese, er det et induktivt forskningsdesign.

Fokusgruppeinterviews med unge fans, der er aktive i en fankultur og fokusgruppeinterviews med unge, aktivt religiøse vil være den primære empiri.

Kvalitativ metode er her foretrukket frem for kvantitativ, da spørgsmål om religion og religiøsitet er svære at besvare så simpelt som det oftest bliver i et spørgeskema.

Interviewene vil sammenlignes i en komparativ analyse, hvor der ledes efter religionssociologiske træk i fankultur-respondenternes svar, ligheder samt forskelle på respondenternes svar. Disse interviews suppleres af feltarbejde bestående af observationer af fans, der fx. besøger King's Cross Station eller deltager i store *cosplay-conventions*, samt observationer fra online fanfora.

Pilotprojekt

Formålet med pilotprojektet er at give indblik i, hvad der kan forventes af senere forskning på dette område. Pilotforsøgene er ikke gyldige som empiri til senere forskning, da det kun er en lille gruppe mennesker, der har deltaget, og dataet kun er analyseret af mig. For at projektet skulle være validt, burde det foretages på en større gruppe mennesker, og analyseres af mange specialister. Dog er disse to fokusgruppeinterviews nok til at danne grundlag som data i min opgave.

Udførelse

Pilotforsøget er bygget op om to fokusgruppeinterviews med hhv. unge, der deltager aktivt i en fankultur, og unge, der deltager aktivt i et religiøst fællesskab.

Jeg fandt unge fans, der deltager aktivt i en fankultur i Facebook-gruppen Potterheads Danmark. De to kvinder jeg interviewede, Karolina og Regitze, er begge 25+, men var unge fans da bøgerne udkom. Optimalt havde jeg snakket med unge fans i aldersgruppen 15-25, men da min tid var begrænset, er interviewet altså med fans, der er 25+. Jeg fandt de unge, som deltager i et religiøst fællesskab gennem foreningen KFS, Kristeligt Forbund for Studerende. Da snakkede jeg med tre unge mænd i alderen 18-22 år, der aktivt deltager i foreningens aktiviteter, og jeg deltog også i et af foreningens "gym-aftener", som er en aktivitet for unge, kristne gymnasieelever. Begge fokusgruppeinterviews er herefter blevet transskriberet og bearbejdet/analyseret.

Foreløbige resultater

På flere områder kan der drages paralleller mellem de to fokusgruppers svar. Selve deltagelsen i et fællesskab ligner på nogle punkter: Regitze, den ene *Harry Potter*-fan, nyder at være en del af gruppen "Potterheads Danmark" fordi det er hyggeligt, når man har fælles interesser med andre mennesker omkring noget man synes er spændende. Hun kan også godt lide det, fordi hun synes at vi i et land som Danmark er ret adskilte, og at disse subkulturer samler folk. (Bilag 1) Dette snakker Jonathan og Andreas fra KFS også om: det er noget specielt at mødes med folk, der tror på det samme som en selv - det er givende. (Bilag 2) Fanfora som Facebook-gruppen "Potterheads DK" kan altså betragtes som et religiøst fællesskab i samme stil med KFS, hvor folk kan interagere omkring deres magiske interesse med ligesindede. Både de kristne og deltagerne i en fankultur ejer beklædningsgenstande, der viser tilhørsforholdet til hhv. fankulturen og religionen. Det kan både fungere som udsmykning og identitetsskabelse gennem genstande, men også som en katalysator for en samtale om religion. (Bilag 1 & 2) Begge fans fra fokusgruppeinterviewet havde en hylde eller to i deres hjem dedikeret til *Harry Potter*-bøgerne samt deres merchandise, hvilket leder tankerne hen på et slags alter. (Bilag 1) Karolina, som er *Harry Potter*-fan, beskriver hvordan hun i en hård periode

af sit liv tyede til Harry Potter-bøgerne, som blev eskapisme for hende: en måde at flygte fra sin hverdag. Andreas fra KFS brugte sin tro på Gud, da han gennemgik en hård periode. Begge nævner følelsen af at være ude af stand til at kontrollere situationen, hvorefter de har tyet til hhv. *Harry Potter*-serien og Gud. Selvom kvinderne, der er *Harry Potter*-fans, ikke selv siger, at de kan identificere sig med en karakter fra universet, identificerer de sig begge med et kollegium, (der har specifikke karaktertræk og værdier). Karolina forklarer, hvordan hun indarbejdede karaktertræk fra et bestemt kollegium, fordi hun syntes hun manglede dem som person. Hun brugte altså et kollegiums karakteristika og værdier i forhold til sit eget liv og måden, hun interagerede med andre mennesker. Det samme gør de unge mænd fra KFS, der inspireres af Jesus, og kan spejle sig i ham og de mennesker, han møder. Da stræber de også efter at indarbejde karaktertræk fra Jesus i dem selv, ligesom Karolina gør med *Harry Potter*-universet. Regitzes yndlingskarakter er Harry Potters yndlingslærer, Remus, og hun finder et forbillede i ham som lærer - Regitze er selv lærerstuderende. På trods af disse mange ligheder er der også mange forskelle: for det første er de kristne fra KFS enige om, at de kender sandheden, hvilket ikke udtrykkes af de kvindelige *Harry Potter*-fans. Desuden må man sige, at de unge kristne virker langt mere påvirket af deres tro overordnet set. Kristendommen influerer hele deres verdensbillede på en måde, fankulturen og *Harry Potter* ikke, så vidt det kan ses på disse to interviews, gør i samme grad. En del paralleller kan drages mellem fankulturen og det religiøse fællesskab, og der er mange bibelske referencer i fantasy litteratur, men troen har en mere altoverskyggende rolle for disse unge kristne, end fankulturen og fantasygenren har for de kvindelige *Harry Potter*-fans.

Fejlkilder

Da disse interviews kun er analyseret og fortolket af mig, er der en risiko for mistolkning af interviewpersonernes svar. I tilfælde som dette, hvor dataet skal fortolkes, ville det være optimalt, hvis flere end én enkelt så på dataet. Desuden er der fejlkilder i forbindelse med at lave fokusgruppeinterviews; polarisering af svar, gruppeeffekter, der kan opstå i social interaktion, uforudset social kontrol osv.

Ord: 2199

Budget

Budgettet dækker 8 fokusgruppeinterviews, samt transskription af disse. Desuden dækker det deltagelse i en fan-messe som *Harry Potter*-festivalen i Odense til indsamling af observationer.

Budget	
Forplejning af deltagere (8 interviews)	5.000 kr.
Transskription af 8 fokusgruppeinterviews hos studentermedhjælper. Det er estimeret at studentermedhjælperen transskriberer 1,5 times interview på 6 timer.	6.000 kr.
Transport	1.000 kr.
Leje af lokaler	4.000 kr.
Diverse	2.000 kr.
Uforudsete omkostninger	2.000 kr.
I alt	20.000 kr.

Tak

Tak til min forskerkontakt Stig Hjarvard, som har fundet tid til at hjælpe mig til trods for sin hjernerystelse, tak til Sofie Stobberup Korsgaard for en god snak, tak til Jens Heiberg Plovdrup for at etablere min interesse i Projekt Forskerspirer og insistere på at fastholde den, tak mor.

Litteraturliste

- Feldt, Laura. "Fantasizing the Fall - reception and transformation of The Bible in Philip Pullman's fantasy trilogy His Dark Materials" Aarhus University Press (2009)
- Feldt, Laura. "Harry Potter and Contemporary Magic: Fantasy Literature, Popular Culture and the Representation of Religion" Routledge, Journal of Contemporary Religion (2016a)

- Feldt, Laura. "Comtemporary fantasy fiction and representations of religion: playing with reality, myth and magic in His Dark Materials and Harry Potter", *Religion* (2016b)
- Hjarvard, Stig. "The mediatization of religion: A theory of the media as agents of religious change" *Northern Lights Volume 6* (2008)
- Hjarvard, Stig. "Når medierne ændrer religion - kildekritik og spiritualisme" *Religion i Danmark* (2009)
- Korsgaard Stobberup, Sofie. "Der, hvor man hopper gennem muren" - King's Cross som transitrum" *Tilblivelser: Aktuelle kulturanalyser*, Syddansk universitetsforlag (2018)
- Nybro Petersen, Line. "Danish Twilight Fandom: the Transformative Processes of Religion" *Mediatization and Religion: Nordic Perspectives* (2012)
- Jorn, Lise og Havelund, Jonas. "Karismaens skæbnesvangre vej", udgivet i antologien "Fra Buddha til Beckham" *Syddansk Universitetsforlag* (2005)
- "Kulturel frisættelse", *Systeme* (2005). Lokaliseret 22. oktober 2018.
<https://samfundsfag-c.systeme.dk/?id=p676>
- "Fankultur", *Samfundslitteraturs Medie- og kommunikationsleksikon*. Lokaliseret 25. juni 2018.
<http://medieogkommunikationsleksikon.dk/fankultur/>

Bilag:

Bilag 1, interview med Karolina og Regitze, som er medlemmer af Facebookgruppen "Potterheads Danmark":

Karolina og Regitze, medlemmer af Facebook-gruppen "Potterheads Danmark".

Har I været med i den her gruppe på Facebook længe?

K: Det tror jeg ikke jeg har, men jeg har virkelig ikke styr på mine sociale medier, det er bare noget der sådan er der.

R: Jeg meldte mig ind efter jeg havde været i London for at se *Cursed Child*, fordi så lagde vi et billede op på Facebook, min kæreste og jeg, og så kommenterede hans ekskæreste "hey, er du Harry Potter-fan, så skal I melde jer ind i min gruppe", og det er så hende Janni, der er min kærestes ekskæreste, der ejer gruppen.

Hvad bruger I sådan gruppen til?

K: Gud, jeg tror jeg kom med i den, fordi der var en temafest for nogle år siden, som jeg var til med min ekskæreste, og han anbefalede mig den gruppe. Jeg bruger den egentlig ikke rigtig, og jeg har meldt mig ud af en del *Harry Potter*-baserede grupper, ikke lige danske, fordi jeg syntes folk var irriterende.

R: Jeg ved ikke hvad jeg bruger den til, altså, jeg tror bare jeg meldte mig ind, fordi Janni foreslog det til min kæreste, og så synes jeg bare det er hyggeligt, når man finder fælles interesser med andre mennesker, når det er noget, man synes det er rigtig spændende - hvorfor ikke? Og så synes jeg det er ret hyggeligt, for folk jo slår ting op, og man kan snakke sammen, så er det altid det er lidt interessant, fordi jeg synes generelt i den verden vi lever i nu, fx i et land som Danmark, der er vi ret adskilt, især fordi vi er på nettet, og vi fanger nogle interesser, der er ikke så meget der samler os, så laver vi nogle samfund – altså –

Subkulturer?

R: Ja, lige præcis, vi laver nogle subkulturer verden over – og så synes jeg det er meget fedt det lige er en dansk gruppe, for mange af de grupper jeg er med i er udenlandske.

K: Ja, og amerikanere er irriterende og svære.

R: De har i hvert fald en lidt anden kultur, hvor man nogle gange bliver lidt træt i hovedet.

Ja, og så holder man sig lidt opdateret på – sker der noget herhjemme?... Der er tit sådan nogle meet ups, det lidt mere det yngre segment der kommer, det gjorde jeg mere da jeg var yngre i nogle lidt andre sammenhænge, det vil sige, det er jeg lidt ovre – det gør jeg ikke så meget mere.

Men du har deltaget i fysiske møder andre fans?

R: Ja, ikke så meget *Harry Potter* – dengang var det mere japanske tegneserier, der var en ting, så det var sådan noget cosplay, altså udklædning, hvor, så mødtes vi i Kongens Have og løb rundt der og var 16 og syntes det var det vildeste i verden. Nu kommer jeg til nogle gange til de der store conventions altså *J-pop*, *Comic Con* osv. Det er vældigt hyggeligt, men det er ligesom nu har jeg nået en alder, hvor der er ikke så mange af ens venner der – vi har nået en alder, og mange af eventsene er henvist til yngre.

Er det fællesskab man har med den gruppe, Potterheads Danmark?

K: Jeg har ikke.

R: Jeg ved ikke om jeg har det lige specifikt med den gruppe, fordi dem jeg har et fællesskab med om *Harry Potter*, de er så også med i den gruppe, men så har vi en chat kørende, hvor vi er nogle stykker, så sender vi hinanden memes eller screenshots af alt muligt, sådan i ny og næ, mest er jeg bare med, for jeg synes det er lidt hyggeligt. Jeg kan ikke engang huske, jo, jeg har slået noget op derinde – der vi var inde og se *Cursed Child*, så jeg har slået noget op, eller kommenteret lidt.

Hvad betyder *Harry Potter*-universet eller bøgerne for jer? Er der nogle bestemte følelser I har knyttet til det?

K: Ja, for mig var det meget eskapisme. Jeg stødte på bøgerne under en rejse hjem til Polen. Der var nogle familiemedlemmer der var syge, der var nogen, der var blevet indlagt på psykiatrisk, der var mange ting der skulle ordnes, og jeg kunne absolut ikke bære de der byrder. Jeg havde heldigvis min mor med mig, eller rettere: hun havde mig med. Jeg var de der 19-20 år, det var to år siden jeg var flyttet hjemmefra, der var bare meget kaos. Min mor var hende som var stødt på bøgerne, jeg mener toeren var lige udkommet, og hun havde dem på polsk. Vi var på det her hotel, og der var meget ventetid involveret med ting der var udenfor vores kontrol, og så kastede hun bøgerne efter mig. Det var simpelthen ren eskapisme, distraktion fra de ting som faktisk skete. Plus – jeg har altid været enormt barnlig, jeg var et meget fremmeligt barn, der læste Dostojevskij og Tolstoj da jeg var 9-10 år gammel, MENS jeg læste Pippi Langstrømpe og alt det der var til børn. Og jeg har aldrig læst eller interesseret mig for ting fordi de var alderssvarende. På den samme måde har jeg hele mit liv aldrig haft nogen skam ved at elske barnlige ting. Og det her Harry Potter-fænomen fascinerede mig, fordi der var mange, som aldrig havde opført sig på den måde, som pludselig læste de her børnebøger. Så skulle jeg jo se hvad det var. Og jeg syntes de er meget middelmådigt skrevet og meget genialt udtænkt. Jeg synes ikke det er en særlig dygtig forfatter, jeg synes det er en rigtig god historiefortæller, og det var bare historierne der sugede mig ind. Og det jeg kunne lide, det var alt det jeg genkendte. Fordi hun stjæler med arme og ben som de bedste forfattere gør, sådan så alting er så genkendeligt, Der er noget fra græsk mytologi, med *Fluffy*. Jeg havde lige lært latin, jeg havde lige lært at mestre det, så det var meget sjovt at se. Jeg kan huske der gik lidt tid, så udkom etteren på latin, den skulle jeg jo så selvfølgelig læse ... *latter*

Så du har læst *Harry Potter* på latin?

K: Ja, det er ikke verdens bedste oversættelse, men den er okay.

Der er virkelig mange ting i Rowlings univers, som virker genkendelige, det var nyt, men det var meget velkendt. Ligesom barndom, det var som en lille snert af barndom i mit utroligt stressede voksenliv, da jeg var 19-20, og jeg tror det var det der fangede.

R: Jeg tror nok sådan i forlængelse af det at *Harry Potter* er noget af det første fantasy der udkom, der sådan kombinerer vores verden med noget sådan fantasy. Fordi før så har der været sådan noget Hobitten og Ringenes Herre, men så er det et

helt andet univers og så har der været vores verden. Så det der med at hun har kombineret noget fantasy med noget der – som du også siger – som er rigtig meget genkendeligt.

K: Min yndlingsbog i hele verden gør det samme, det er Michael Endes *Den uendelige historie*.

Bliver I inspireret af fortællingen? Er der nogle af karaktererne som er forbilleder for jer?

R: Nu læser jeg jo til lærer, og jeg synes fx en af mine yndlingskarakterer det er Remus. Det ligger jo lidt i den dur.

K: Han er også en god lærer.

R: Han er en god lærer, og en virkelig god karakter. Han har virkelig været ude for rigtig meget tragisk, og det er virkelig et lorteliv han har et eller andet sted... Jeg er lidt en anti-Snape. Der er rigtig mange der elsker Snape, men jeg synes han er lidt irriterende, også fordi det her med du kan godt have været udsat for forfærdelig barndom og nogen der mobber, og altså virkelig have haft det skidt, og så vokse op og blive et ordentligt menneske i stedet for det her med at han basically mobber sine elever.

K: Snape skulle aldrig have undervist mennesker!

R: Nej, altså, så er der mange der justifier det lidt med: ”jamen, han elskede virkelig Lily!” Ja, men hun kunne ikke lide ham. Det er ikke så nice, synes jeg.

K: Jeg elsker Snape, fordi han er så fejlbarlig, som de overhovedet bliver.

R: Ja, en godt skrevet karakter.

På den måde er han måske den mest menneskelige?

K: Jeg kan godt lide at der ikke rigtig er nogen helt i Harry Potter-universet. De er alle sammen fucked up på en eller anden måde. Eller irriterende på en eller anden måde. Det kan jeg godt lide.

R: Ja – at karaktererne er virkelig dybe, det er ikke så overfladisk, og det er ikke bare sådan at så er der nogle gode karakterer, hvor hun virkelig fordyber sig i at de skal have alle de her personligheder så man virkelig kan gå ind i dem, og så er der nogle bikarakterer – altså, alle hendes bikarakterer har bare på en eller anden måde sådan en baggrundshistorie, som er virkelig – hun har virkelig fået sat sig ned og virkelig

fået skrevet – lavet et menneske, skulle jeg til at sige, det er ikke bare sådan: ”Hov, der skal lige være en lærer her, i øvrigt”.

K: Den mest irriterende person i bogen set fra mig er Potter. Han er cirka så observant som en murstensmur. Jeg ville virkelig ønske at bøgerne var skrevet fra Hermiones synspunkt, fordi jeg tror det ville være en MEGET anderledes fortælling.

Det ville det helt sikkert. Men det kan jeg meget godt lide. Altså, at selve hovedkarakteren også er irriterende.

K: Jamen, jeg kan godt lide – jeg kan godt se hvad det er Rowling har gjort: Hun har taget *Askepot*-historien – et vanrøgtet barn, som oplever et eventyr. Og de her helte i eventyr, de er altid fuldstændig personlighedsforladte, og det skal de være, for ellers kan ikke alle identificere sig med dem. Og det er jo et gammelt greb, og det er der virkelig mange fantasy-bøger der bruger. Helten er generisk og intetsigende, fordi så støder den ikke nogen væk.

Kan I selv identificere jer med nogen karakterer i Harry Potter?

K: Nej.

R: Nej, det tror jeg heller ikke.

Har I nogensinde taget et sted hen som var i bøgerne? Til studierne eller til King's Cross station for at se det?

K: Nej, det har jeg ikke behov for.

R: Altså, jeg har været ret meget på Kings Cross Station, jeg har været en del i London, men det er mest fordi der er billige hoteller som alligevel ligger lige opad der, så jeg har været der hvor der er den der halve vogn ind i væggen og meget lang kø. Jeg ville også gerne til Studios på et tidspunkt, men det er noget med penge og tid, jeg vil gerne derover med nogle af de andre venner jeg har der er *Harry Potter*-fans også, eller med min kæreste, han kan også godt lide *Harry Potter*, det har vi snakket lidt om at vi skulle på et tidspunkt, men ting tager tid.

K: Hvis jeg havde penge til sådan en tur, ville jeg tage et andet sted hen. Jeg vil gerne til London, men ikke pga. *Potter*.

R: Jeg har også været der er par gange pga musicals, og fordi jeg alligevel er taget derhen og der er billige hoteller på Kings Cross, plus der er virkelig nem adgang til underground, der er virkelig mange tog.

Så det var af praktiske årsager?

R: Ja. Men jeg skal ikke sige at jeg ikke var glad for at det var lige der.

K: Der er kommet en pub et eller andet sted, som laver serie-inspirerede drinks. Som er superflot dekorerede, og den gad jeg godt at besøge, fordi den, fordi det er megakreativt.

Har I noget sådan merchandise selv, og har I lavet fan art?

K: Jeg har i princippet noget merchandise, men jeg tror det alt sammen er billige mock ups fra Kina, fordi ellers ville det ikke koste hvad det kostede. Jeg har et Slytherin halstørklæde og jeg har Bellatrix' tryllestav.

Så du identificerer dig som Slytherin?

K: Det er klart det sjoveste. Også fordi jeg er opdraget sådan til at tage mig af andre mennesker, og også sætte deres behov før mine, og det gør Slytherins ikke. Så da bøgerne kom, og jeg var de der 19 år, og jeg var ved at drukne under andre menneskers krav til mig, og hvad jeg skulle gøre for dem. Det der med at være ambitiøs på egne vegne, det manglede jeg, så det tog jeg til mig, som det jeg bedst kunne bruge. Jeg var meget mere en Ravenclaw, fordi jeg er en kæmpe nørd og bogorm, og har lært oldgræsk og latin, fordi jeg kunne og sådan nogle ting, og måske også meget mere en Hufflepuff, fordi det med andre mennesker, og derfor var det overhovedet ikke tiltalende, fordi det havde jeg ligesom på plads.

Jeg manglede noget, og så tog jeg det til mig. Det er jo virkelig mange år siden, det er ikke noget jeg mangler længere, men det gjorde jeg på det tidspunkt. Det der med at sætte sig selv i centrum og gå efter egne mål og være lidt egoistisk og skære folk fra, der dræner en eller kræver for meget, sige til og fra – det skulle jeg lære. Det er jo ikke fordi Potter var en magisk løsning, men det var meget sjovt at det der hus fandtes, at det havde de der karakteristika jeg manglede, så selvfølgelig identificerede jeg mig med det.

Så det kunne du ligesom tage ind og bruge i dit eget liv, til at tænke dig selv på en anden måde?

K: Ja.

R: Jeg ved ikke, jeg identificerer mig mest med Hufflepuff, men det er jo også svært, synes jeg, for der er meget af det, for man drager ligesom ... jo flere af de der åndssvage tests man tager, jo flere huse bliver jeg.

K: Jeg synes også Hufflepuff er meget charmerende.

R: Ja, altså det er de loyale, hard working – det kan jeg godt identificere mig lidt med.

Af merchandise har jeg mest Gryffindor-merchandise, men det er også fordi jeg har cosplayet meget som yngre, så , så jeg har været – jeg har købt ind til de karakterer jeg har cosplayet. Og så har jeg Remus Lupins tryllestav og Newt Scamanders og så vil jeg rigtig gerne have McGonnagals tryllestav, for det synes jeg også hun er en nice karakter. Jeg køber dem som Noble Collection, så de koster lidt penge.

K: Jeg køber dem som kinesiske knock offs til 80-90 kr – max, under 80, faktisk, fordi jeg køber dem så der ikke kommer told på.

Jeg sådan en lillebitte Golden Snitch i sådan nogle kæder – jeg har to hylder, hvor mine *Potter*-bøger er, sådan to små hylder over hinanden, så står bøgerne på dem, så hænger smykkerne ned fra hyldeknægtene, og hyldeknægtene er sådan snoet, så så ligger tryllestavene på hver sin hylde.

Jeg har omtrent ... jeg har ikke formået at tælle mine bøger, men jeg har lige kasseret over 200, og der er stadig proppet med bøger, så det der med at de har fået deres plads ... normalt står bøger dobbelt hos mig i alle mine reoler –

Men de har fået deres eget?

K: Ja, det er hyggeligt.

R: Jeg har også to hylder til *Harry Potter*-bøger og merchandise, og så har jeg, jeg havde en periode, hvor jeg syntes at bogbinding var rigtigt spændende, så lavede –

K: Jeg skal til at lære det!

R: Det er sygt sjovt! Men jeg lavede nogle – fx har jeg bundet en fan fiction ind engang, som jeg syntes var rigtig god.

En Harry Potter-fan fiction?

R: Ja. Så den printede jeg ud på min forældres printer – det var dengang jeg boede hjemme – og spildte alt deres papir, sådan en tyk bog, og så bandt jeg den ind. Så har jeg købt sådan nogle antikvariske bøger engang, også hvor jeg tænkte jeg skal lave dem om til sådan nogle proxys, som magiske bøger, så jeg har lavet forsiderne om selv.

K: Jeg skriver ikke fan fiction, men jeg har en bullet journal, og det er mine optegnelser for november, som jeg selvfølgelig har lavet som eliksirer. Så har jeg datoerne i november, og dagene, så har jeg de seks stemninger jeg har valgt. Og når jeg så er hos en læge, eller jeg skal tage stilling til noget, og skal finde ud af hvordan jeg har haft det de sidste par uger, så skal jeg ikke bladre i en dagbog, så skal jeg slå op her, og kan se det i et blik.

Tror I jeres liv havde været anderledes uden *Harry Potter*?

C: Ikke grundlæggende, nej.

R: Heller ikke så meget for mit vedkommende.

C: Det er slet ikke blandt de vigtigste fællesskaber jeg har i mit liv. Jeg har ikke rigtig noget Potter-fællesskab sådan privat.

R: Nej, jeg tror også – jeg læste bøgerne ret sent i livet, dvs jeg fik dem læst højt dengang de udkom indtil fireren, så stoppede vi, jeg ved ikke hvorfor, og så læste jeg dem faktisk først igen i gymnasiet, da fandt jeg dem på engelsk, fordi jeg havde prøvet at læse dem på dansk, men det blev på en eller anden måde lidt barnligt for mig. Men der var først i gymnasiet det sådan blev en ting, og det var egentlig fordi jeg mødte nogle af mine venner som cosplayed, eller klædte sig ud som karaktererne fra Harry Potter-universet og så var de sådan ”du skal da være med” og jeg var sådan ”det skal jeg da!”, og så måtte jeg lige læse bøgerne igen, men jeg tror stadig vi havde været venner, hvis ikke jeg havde cosplayet.

K: Jeg mener den første film kom året eller året efter jeg var flyttet hjemmefra. Og min veninde, som havde en milliard yngre søskende, og da kan jeg huske vi syede nogle kapper og vi lavede nogle tryllestave, til os og til ungerne, og så klædte vi os ud, og så tog vi dem med i biografen, klædt ud og med kapper, men jeg tror ikke jeg havde gjort det, hvis ikke der var børn involveret.

Jeg har været til *Potter*-tema fester siden, det er meget hyggeligt, men hvis *Potter*-universet ikke havde fandtes, så findes der en milliard andre gode forfattere.

Så I tror ikke sådan – mere værdimæssigt – har I fundet noget inspiration i bøgerne?

K: Det har jeg ikke. Jeg synes det blev spottet for sent til det. Jeg var for færdigdannet.

R: Jeg synes det er svært at svare på, for det er svært at gå tilbage og fuldstændig lægge sådan en streg og sige ”lige her blev jeg inspireret af det”...

Kan I ift. jeres venner, som også har læst *Harry Potter*, mærke at I bruger ord som er specifikke for universet?

K: Det har jeg i andre fællesskaber, men ikke der.

R: Det er ikke noget jeg har tænkt over, men det gør vi jo nok, for man snakker jo om noget i universet, om besværgelser eller ... men det er tit og ofte er det bare på engelsk, også fordi vi har alle sammen læst bøgerne på engelsk, der bruger vi meget engelske, og nogle af tingene er lidt det der fan-sprog, de der meme-måder man snakker på sammen, hvor man springer ting lidt over og der er en masse der er

indforstået, men det tror jeg også bare er lige så meget fordi man er venner og kender hinanden, jeg tror ikke det er inspireret som sådan af *Harry Potter*.

Har I ellers været på *tumblr*. eller andre online fællesskaber?

R: Jeg har været på *tumblr*. da jeg var lidt yngre, og fulgte faktisk mest Harry Potter ting eller sider, og jeg har været på Devian Art, men der er mange reklamer, så jeg bruger det ikke så meget mere.

Bilag 2, interview med Andreas, Jonathan og Simon, der er medlemmer af foreningen KFS:

Andreas, 18 år, studerer på NEXT Nørrebro.

Jonathan, 19 år, går i 3.G på Niels Steensen Gymnasium.

Simon, 22 år, frivillig for KFS

Hvordan startede I med at komme ind i KFS?

J: Jeg voksede op i en kristen familie, og mine forældre har selv kommet i KFS i deres unge dage, min mor har også været med i et lederteam til at stå for gym-aften-lignende arrangementer, bare på studenterniveau, så jeg kendte det ligesom ret godt til det. Jeg har også gået på en kristen efterskole i to år, og mange af mine venner fra det første år var allerede startet i KFS, så jeg var sådan "okay, så vil jeg også gerne bare starte i KFS!". Så det kom lidt ind med modermælken, kan man sige.

A: Ligesom Jonathan kommer jeg også fra en kristen efterskole, også i to år, og det var bare meget naturligt at finde et sted efter efterskolen også at være kristne sammen, og der var mange fra min efterskole med i KFS, så det gav bare god mening at komme med. Så synes jeg også bare at det er et dejligt arrangement, også det at tage lidt mere medansvar i processen KFS.

Hvordan bruger I KFS?

A: Nok til forskel fra mange andre gymnasier, så har hverken Jonathan eller jeg en KFS-gruppe på gymnasiet, som mange gymnasier har, hvor de mødes en gang om ugen og spiser noget kage og snakker om Jesus. Så jeg bruger, kan man sige, "kun" KFS til de her gym-aftener og så kommer jeg også i stor-KFS, som egentlig er for dem der går på universitetet eller anden videregående uddannelse, men fordi jeg ikke har KFS på skolen, så kommer jeg også dér, det er hver mandag.

J: Ja, øhm. Jeg kommer også kun til gym-aftenerne her, vi har heller ikke en KFS-gruppe, og så har jeg et andet kristent fællesskab ved siden af, som jeg kommer i ugentligt. Jeg tror, dels, så synes jeg, det som KFS kan, det er, at der kommer mange folk fra hele Sjælland, og min efterskole, den var i Jylland, så de fleste af mine venner fra efterskolen, i hvert fald kristne venner, de er jyder, og det (KFS) giver muligheden for at lære mange kristne fra Sjælland at kende, og jeg møder ikke så mange kristne i min hverdag. Og så synes jeg at KFS ligesom prøver at arbejde med sådan hvordan man kan lave et åbent rum for dialog, både mellem kristne og ikke-kristne, og det synes jeg er meget spændende og vil gerne tage del i i højere grad. Så det ligesom måske også bliver en subkultur, men en subkultur, der er rum for at forandre noget.

Hvad er det, der er fedt ved at deltage i et religiøst, et kristent fællesskab?

A: Ja, det synes jeg bare er sådan sjovt, at man, ja, det er bare en sjov formulering, det med "religiøst fællesskab", man kommer sådan lidt hen på tanker sådan, så sidder vi og messer helt vildt meget...

Måske skal jeg bare sige fællesskab, så?

A: Nå, men det er så fint, for det forstår jeg, det var bare lige... Jeg tror det er meget det med... Altså, stort set alle dem, der kommer til gym-aften, de ser jo, kan man sige... Gud og Jesus som den sande vej, at det er det, vi tror på. Og det der med at mødes om en ting, vi alle tror på - og det er jo egentlig også noget, Jesus snakker om i Bibelen, det der med at mødes i et fællesskab med ham og om ham, det er bare noget helt specielt. Jeg tror da også at andre fællesskaber er lige så givende, men måske på en lidt anden måde end her - du har selv oplevet, sidst du var her, til gym-aften. Der er bare et eller andet magisk - *latter fra begge drenge* - det er jo på en eller anden måde ordet at bruge.

J: Jeg tror, eller sådan, dels er det meget bibelsk, og jeg vil gerne holde mig til Bibelen, fordi jeg tror at det er Guds ord, så hvis han siger noget er godt, så er det godt. Han siger: hvor er det godt og herligt, at brødre sidder sammen. Ja, og så siger Jesus også, hvor to eller tre er forsamlet i mit navn, er jeg iblandt dem. Så jeg tror også, det er med at Jesus siger, okay, jeg vil faktisk være blandt de kristne, når de samles, så derfor skal I samles, uanset om I kan lide det eller ej. Så er det jo ikke fordi at vores fællesskab altid føles sådan, magisk og fantastisk, men vi er også bare mennesker, vi er ikke sådan nogen - *latter*

A: Vi er også bare trætte, og vi har også lektier for til på mandag, og altså -

J: Vi er ikke sådan nogle super-overmennesker, men jeg tror også at det der med, at vi vil gerne være et inkluderende fællesskab, hvor der er plads til alle, og det vil vi også gerne fordi at Jesus er inkluderende og vil have plads til alle, og vil tage imod

alle. Og derfor kan det godt være, at vi ikke altid lykkes med det kan man sige, men jeg tror også, i modsætning til mange andre kristne fællesskaber, eller mange andre generelle fællesskaber, der siger sådan "vi vil gerne have plads til alle" og "alle er lige meget værd", det er ikke altid fordi de har en decideret grund til det, men vi har en meget klar grund til det - Jesus vil have plads til alle, og fordi Jesus elsker alle, fordi alle mennesker er skabt af ham, derfor vil vi dem også - det er i hvert fald vores ønske, at vi vil.

A: Og ja, igen, vi er jo ikke perfekte til det, altså vi fejler da også, og vi kan da også ude i det virkelige liv få irriterende, dumme tanker om at "ej ham derovre, han er irriterende, ham gider jeg ikke være i gruppe med", men jeg synes også at man på en eller anden måde som menneske er nødt til at bestræbe sig efter at tænke, okay, vi er nødt til at have plads til alle, og især i de fællesskaber her.

Hvilke følelser får I, når I er i sådan et fællesskab er? (...) Er det en specifik følelse for troen?

J: Jeg tror altid man er sådan lidt mere, øhh, "high" - *latter*. Sådan høj på kongen - *latter*. Eller sådan, for eksempel... Vi har også lige været på KFS-lejr, og jeg bliver i hvert fald sådan helt høj på at jeg er kristen og det er bare helt fantastisk når jeg er sådan et sted, blandt mange kristne. Sådan kan jeg også godt lidt have det når jeg er til KFS-aften her - ikke helt i lige så udbredt grad, måske fordi det er over kortere tid, og der ikke er så mange mennesker, men alligevel. Jeg føler mig i hvert fald bare sådan glad og sådan -

A: - Ja. Jeg får bare den der følelse af, at jeg har lyst til at fortsætte, sådan ej, jeg kunne bare blive her lidt længere og lige trække den til den allersidste bus eller det sidste tog. Også det der med, at man kender hinanden relativt godt, og man hygger sig bare sammen. Det kunne være så hyggeligt at man lige blev lidt længere, men jeg skal også op i morgen.

J: Så tror jeg også, jeg synes at det giver os noget refleksion - det er ikke altid, jeg føler, at jeg får det i alle fællesskaber jeg er i. Jeg nyder at være sammen med mennesker uanset hvad, men jeg synes altid at det bringer noget refleksion med sig, også at det bringer nogle dybere samtaler med sig, måske fordi man netop samles om noget konkret, eller sådan.

Hvordan påvirkes jeres hverdag, jeres dagligdags liv, af jeres tro?

A: Ja, altså man kan jo sige, man prioriterer jo bare, at man bruger noget tid på at tage til fx. KFS eller jeg bruger noget tid på et arrangement, hvor der kommer andre kristne, men jeg føler også at det er sådan et lag - man prøver jo sådan at flette det ind i sin tankegang, og det kommer egentlig meget naturligt synes jeg. Det der med,

at det ville også være flinkt, hvis jeg lige gjorde det der - det er ikke fordi jeg vil please Gud, men det er bare det, jeg synes er det rigtige.

J: Der er en kendt tænker, der hedder C.S. Lewis, en kristen tænker - der er ham, der har skrevet Narnia-bøgerne - han har sagt, at det er dét, vi ser hele verden igennem. Når jeg ser på verden, så ser jeg den også som kristen, det påvirker hele den måde, jeg ser verden på. Det påvirker den måde, jeg ser andre mennesker på, det påvirker den måde, jeg ser Jorden på, klimaet, det påvirker hele min tankegang, fordi det på en eller anden måde er et helstøbt verdensbillede, som er tro mod alt det, der er. Det betyder også at jeg i min hverdag bestræber mig på at se tingene med kristne øjne, som Gud ser dem. Konkret, så læser jeg i min Bibel både morgen og aften, og gerne også i løbet af dagen, det er en måde at jeg føler at Gud taler til mig og taler ind i mit liv og siger "nu skal du gøre det her, Jonathan" og jeg beder til ham, konkret, i løbet af dagen sådan og spørger sådan "Gud, hvad vil du have jeg skal gøre nu?" Og "Gud, vil du ikke lægge nogle planer tilrette for mig" og jeg kommer til ham, med de ting, der er svære, og så tror jeg at det er befriende. Min klasse - og det forstår jeg egentlig også godt - de kan blive helt paniske over "årh, jeg skal nå alt det her" og "jeg kan slet ikke overskue alt det her", og jeg kan faktisk - altså jeg kan også blive helt panisk - men jeg kan faktisk vide at okay, det skal nok gå det hele. Mit liv, det beror ikke på mig selv, det hviler faktisk i en andens hånd, så det er også en stor tryghed. Sådan "okay, nu fik jeg ikke gjort det jeg burde", men Jesus har også tilgivet det, og derfor kan jeg gå dagen i møde, for jeg har ikke noget at frygte.

A: Jeg tror også, at jeg ser livet lidt i et andet perspektiv, end mange gør, fordi jeg jo tro på det evige liv. Der bliver også snakket om i Bibelen, at vi allerede lever i det evige liv, og nogen ser bare livet som når du er omkring halvfjerds så - *skærer halsen over* - og så er der ikke derfra. Men jeg forestiller mig, at der faktisk er et liv, der bare fortsætter, så den der stress og jag, den prøver jeg meget at lægge fra mig, fordi det skal nok gå - jeg skal nok få den elevplads på et tidspunkt, og jeg skal nok klare det, for jeg skal som sådan ikke nå noget. Der er nogle ting, jeg gerne vil opleve her i det jordiske liv, men det skal nok gå.

Er der nogen perioder i jeres liv, hvor I bruger mere tid med Jesus, mere tid på Bibelen?

Har man et større behov, hvis man har haft en hård dag eller dårlig periode?

A: Jeg synes det er lettere at gå til, når... Min bror har været meget syg med noget psykisk og sådan noget, og der har det været rart at lægge det over til Gud og sige "det her har du bare styr på" eller "det her må du finde ud af". Jeg kan jo ikke noget ved min brors sygdom men det ved jeg, at der er en masse læger der kan, og det er der nogle psykiatere, der kan, og jeg ved at Gud kan give dem kraft og de rigtige valg,

til at gøre det. At kunne lægge det over, det har virkelig afklaret mig på en eller anden måde. At sige, okay, det her, det er ude af mine hænder.

J: Hmm, jeg ved ikke. Jeg havde en periode på efterskolen, hvor jeg havde det rigtig svært, og det var også der jeg kunne finde mit personlige trosforhold, fordi jeg begyndte at søge Gud meget og bede meget til ham, og det var ligesom dér... Man snakker meget om, at man som teenager typisk får en mere personlig tro, hvor man som barn måske havde mere sine forældres tro, men at den så bliver mere personlig. Det oplevede jeg meget, for mig, at den blev personlig på efterskolen - det var netop fordi jeg havde en svær periode og begyndte at søge Gud mere. Men jeg synes også samtidigt, at hvis jeg har det svært periode, så er det faktisk sværere at gå til Gud. Jeg tror, at så har jeg egentlig ikke så meget lyst til det. Når jeg så gør det, synes jeg det giver en hel masse, men jeg har bare ikke så meget lyst. Det samme når jeg er sådan helt høj eller glad, så har jeg heller ikke så meget lyst til det, så jeg gør det mest bare når det er sådan helt normal hverdag, *latter*.

A: Jeg synes det er nemmere, helt klart nemmere, hvis man har været på en eller anden lejr i ti dage, og man er sådan, yeah, det kører bare det her, og man har fået en god rutine. Det der med at blive *tanket op* med noget ny inspiration, det synes jeg også, at så er det også nemmere.

Når man er sådan *inde* i troen?

A: Ja, når man intensivt har været mange kristne sammen, så er det også bare godt, det der med at søge et fællesskab og bakke hinanden op i troen, og gå, at vandre med hinanden.

J: Men alligevel, der er ikke sådan at jeg tænker, at man kommer ind og ud af troen. Man står altid i troen, man står altid i Guds nåde, dækket af hans kærlighed, man er i hans hænder, er hans barn - det er bare ikke altid det føles sådan. Og efter sådan nogle lejre, for eksempel, eller efter KFS, så kan man i højere grad føle det, end man gør så mange andre steder. Og så tror jeg også, eller det har i hvert fald været udfordringen for mig, det der med at mine følelser ikke altid siger sandheden. Så selvom jeg måske ikke altid føler, at Gud er nær, og jeg er Guds barn, så er jeg det alligevel.

Så det er tit i fællesskabet, at man kan føle det?

A: ... Måske at man bliver bevidst i højere grad. Det ligger altid i baghovedet, at "nårh ja, jeg er jo egentlig Guds barn", men på de der rigtige tunge dage, hvor det bare regner, og man er gennemblødt fordi man har cyklet, der kan det godt være svært at - *latter*

J: First World Problems, haha.

A: ... Og man har tabt sin madpakke, og alt går bare galt, så ligger den måske bare længere bagved. Så det der med, at så kommer man lige til KFS, til gym-aften, og så er det sådan "ja! Det er jo rigtigt nok" og så får man det rart igen. Man ser sine gode venner og snakker med dem, så er det ikke så slemt.

Tænker I begge to at man former sin tro, at på et tidspunkt i sit liv bliver den ens egen?

A: Jeg tror at det bliver konkret for en, eller virkeligt på en eller anden måde.

J: Jeg tænker også, altså, det er jo ikke fordi jeg tænker at jeg var mindre kristen da jeg var barn, men jeg tror også bare at det er ligesom at man modnes som menneske, mere og mere.

A: Ja, man begynder at tænke på nogle andre ting, jeg har også en holdning til klimaet, jeg har også en holdning til politik, jeg har også en holdning til hvordan jeg skal gå klædt. Det der med, jeg har også en holdning om at, *lalala*.

J: Jeg ved ikke om man kan sige det er sådan et decideret spring fra barnetro til personlig tro, men jeg tror ligesom man altid har været menneske, men også modnes som menneske, så tænker jeg at siden min dåb har jeg altid været kristen, jeg har bare modnes som kristen, og så er det bare særligt da jeg blev 16-17-18 år, at det for alvor blev sådan personligt.

Så du kan pinpointe det ret præcist, det var dér, det begyndte at tage plads for mig, dér det begyndte at give meget mening?

J: Ja, altså jeg kan ikke sætte en konkret dato eller måned på, men jeg kan sige inden for dette tidsinterval.

A: Ja, jeg vil også skyde på da jeg gik på efterskole som 15-16-17-årig. Og igen, det der med at være i et fællesskab. Sådan et intensivt fællesskab, som der er på efterskoler, og bare mærke det givende fællesskab, der var. Jeg gik på det der hedder "bibelspor", hvor jeg så intensivt på de forskellige temaer i Bibelen, og var på en tur til Israel, men at man kunne bruge det til noget. Man fik de der briller på ...

Afbrydes af dørtelefon...

Men du har været på en tur til Israel?

A: Ja, jeg var der i 2017 i april.

Var det lidt sådan en slags pilgrimsfærd?

A: Altså temaet var "I Jesu fodspor", altså vi var de kendte steder i Jerusalem; kragekirken, hvor nogen mener, at han var begravet, og kragehaven, hvor nogen

andre mener han var begravet *-latter* - og, ja, møde nogen mennesker dernede. Der er jo den organisation, der hedder Ordet og Israel, som har en højskole dernede, en bibelhøjskole, hvor de sender tyve unge derned hvert halve år, hvor der bare er en højskole nede i Israel. Det der med at læse Bibelen, i det land, Bibelen er skrevet, det er ret sjovt. Og så har de en anden afdeling, der laver volontørarbejde, de tager bare ud og maler for folk og passer handicappede og passer ældre, og bor i Jerusalem, og det var også spændende at være dernede og se det.

J: Jeg har også været i Israel, to gange.

A: Wow, hva? *latter*

J: Haha, ej, men først med min efterskole og så med noget der hedder Israelmissionen, der minder om Ordet og Israel. Jeg tror, det er heller ikke fordi jeg tænker det som sådan en pilgrimsfærd, også fordi jeg tænker ikke der er nogen steder, der nødvendigvis er sådan mere *hellige* end andre, vi har, vi er jo protestanter, i forhold til katolikker har vi ikke på samme måde den der forventning om det her relikvie eller det her sted er Gud særligt tilstede. Men jeg synes alligevel man følte det nærmere, for eksempel sad vi ved Genezareth sø, det nordlige Israel, og det var der Jesus gik på vandet, og så sad vi også og læste det. Det var sådan lidt *overpower, latter*.

A: Ja, når man sidder herhjemme i Danmark, og kigger ud, og vejret er gråt, så er det lidt svært at forestille sig, at der er en båd der har sejlet rundt her, og så har de fanget nogle fisk, og så har Jesus kommet gående, men når man sidder dernede, så tænker man, "okay, her kunne det egentlig godt være at Simon og Peter mødte Jesus første gang". Det bliver sådan visualiseret for en.

Synes I, at I bringer mange af de kristne værdier ind i jeres hverdagsliv, og at I bruger dem? Det er måske meget indlejret I jer?

A: Igen, ja, jeg tror bare det er indlejret i en.

J: Jeg tænker at noget af det ligger selvfølgelig indlejret, men det er jo også fordi jeg tænker aktivt over det. For eksempel er jeg meget interesseret i filosofi og idéhistorie og verdensbilleder og sådan noget, og der synes jeg, at jeg kan mærke, at jeg kan bruge det kristne verdensbillede konkret, at jeg har begrundelse hvorfor jeg tænker sådan her i forhold til erkendelse, moral og så videre. Og jeg synes at de fylder meget, de kristne værdier, men samtidig tænker jeg også at det er vigtigt at huske på, at det vi tror på, det er ikke bare nogle værdier. Vi tror på en levende person, fordi vi tror at Gud er levende, og at han vil verden, og at han vil os mennesker.

A: Det er jo ikke en ideologi, vi tror på. Hvis det bare var et værdisæt, ville det jo være en politisk ideologi, eller en holdning, på en eller anden måde. Men ja, vi tror på en levende person.

J: Ja, vi tror på en levende person, man kan have en relation til, tænker jeg. Og de kristne værdier, det synes jeg jo er gode værdier, men det vigtigste, det er det der med, okay, vi har en relation med Jesus, ham der har skabt os, og ham, der vil frelse os og elsker os.

A: Igen, de her værdier, du siger - det vil jeg gerne svare på, nemlig - jeg er politisk interesseret, og der er mange, der siger "årh, man kan ikke blande religion og politik sammen", men jo, det kan man godt. *Latter*. Fordi jeg har et værdisæt, næstekærlighed og medmenneskelighed, og at alle har uendelig værdi rent menneskeligt, velfærds-agtigt. Men også sådan noget som abort, som jeg synes er utroligt ærgerligt, ikke kun ærgerligt, synd, at alle de her børn ...

J: - Forfærdeligt!

A: Ja, forfærdeligt, at 15.000 børn om året bliver slået ihjel. At det mener jeg jo, på sin vis, er mord. Og så synes jeg jo på samme tid at det er forfærdeligt for dem der er voldtægts ofre og det ene med det andet, og dem skal vi se på, men at man bruger det som en form for prævention. Og igen det der med at alle har uendelig værdi og alle har ret til et liv, der er værd at leve.

Så du kan også mærke politisk at din tro influerer dig meget?

A: Helt klart.

J: Og det tænker jeg er godt, sådan skal det også være, for det er jo det, ellers ville der ikke være integritet i vores liv. Troen dækker det hele, vi er kristne i alt hvad vi gør, og derfor også, når vi er politiske.

A: Samtidigt, så er der også kristne, som er liberale, det er jo også fair nok, det er jo også en personlig holdning, men han er jo også næstekærlig. Noget jeg synes, altså det er jo også lidt unfair, men det clasher lidt i mine ører, og det er jo så min personlige opfattelse, når folk de siger at "indvandrere de skal bare ud, de skal bare ud!", det clasher i mine ører. Fordi det ikke stemmer overens med min opfattelse af, hvad næstekærlighed er. Jeg mener jo, at så længe, der er nogen, som har brug for vores hjælp, og banker på vores dør, skal vi tage imod dem, og gøre hvad vi kan for at gøre deres liv bedre end det de er flygtet fra. Så det er utroligt svært nogen gange at stå over for en, man personligt rigtig godt kan lide som menneske og som kristen, men lige dét der, det clasher bare i ens ører.

J: Men samtidigt tænke jeg også, at ikke at der er nogen ideologi eller styreform, der nødvendigvis er mere sådan "kristen", netop fordi at kristendommen er ret sådan transparent i forhold til kulturer og så videre, så derfor tænker jeg heller ikke man kan sådan blame nogen, "årh, du er liberalist, du er mindre kristen" eller "du er socialist, du er mindre kristen", for vi kommer alle sammen i udgangspunktet med kristne værdier, men vi har bare forskellige holdninger til hvordan det skal implementeres - er det samfundet, der skal ordne det, er det velfærdsstaten, der skal ordne det.

A: Ja, og det med styreform... Kristendommen har da overlevet mange forskellige styreformer: vi har overlevet diktatur, vi har overlevet undertrykkelse, vi har overlevet at vi har haft magten, vi har overlevet demokrati...

I bærer begge kors og Andreas en KFS-hue - hvorfor det?

A: Det er på en eller anden måde en indbydelse til at folk kan spørge "hvad er KFS" - selvfølgelig synes jeg også at det er en fed hue - men ja, det der med at jeg gerne vil invitere folk ind i samtalen. Jeg tror jo på en sandhed, og jeg vil gerne dele den sandhed; hvis du bare vidste, at det her var sandt. Hvis du kendte kuren mod kræft, hvis du kendte kuren mod døden, så ville du også dele den med alle du kendte. *Latter.* Nogen gange er det også lidt svært, for det er lidt tabubelagt, og det er også lidt en privat sag. Man kan også tænke ved sig selv "ej, de er jo nok heller ikke interesserede", men så samtidig, så vil man på en eller anden måde gerne gøre det. Og det kan bare være en god måde at gøre det

En conversation starter?

A: Ja, præcis.

— Simon erstatter her Andreas i interviewet —

S: Jeg har aldrig gået med kors, faktisk, men jeg har for eksempel lige været på KFS-lejr, og går rundt med det armbånd, man får på der. Der står "Back to Jesus", som var temaet på lejren. Da jeg gik i gymnasiet, tænkte jeg "okay, så beholder jeg det på, og så kan folk spørge ind til mig". Det var lidt en anledning til at fortælle at jeg er kristen og at jeg tager på kristne lejre sammen med andre kristne, hvor at vi samles om at lovprise Gud sammen i sang og høre forkyndelse og tale. Så på den måde bærer jeg det også for at vise... Jeg tror at nogen gange i ens hverdag bliver det ikke så tydeligt, at man tror på Gud, og at det betyder rigtig meget for en. Jeg tror måske lidt jeg bruger det til en samtalestarter.

Kan I spejle jer meget i menneskene og fortællingerne i Bibelen?

S: Ja, det synes jeg. Jeg tror at særligt i Salmernes Bog, kan jeg spejle mig i. Jeg tror sådan de fleste bibelske personer kan jeg i en eller anden forstand spejle mig i. Jeg synes særligt Jesus og de mennesker Jesus møder, om det så er de stolte farisæere - dem der på en eller anden måde er meget selvretfærdige og føler sig bedre end andre; der er noget der, jeg kan spejle mig i og blive afsløret i - eller jeg kan spejle mig i den svage, som har brug for hjælp, måske gerne en lam eller blind eller samfundets udskud. Den utilstrækkelighed, de er i, den kan jeg også godt spejle mig i. Og så se hvordan Jesus møder dem.

J: Ja, jeg tænker også at det sande i kristendommen er, at den er tro mod den verden, der er, og derfor så når den portrætterer verden, og portrætterer mennesker, så ser den også verden og mennesker, som verden og mennesker er, og derfor kan jeg også i høj grad spejle mig i det. Det er netop mennesker ligesom mig, og mennesker ligner hinanden på godt og ondt. Jeg synes særligt der er nogen steder i Det Gamle Testamente, der er nogle ting som nogle profeter siger, hvor man tydeligt kan se i samfundet. Så et mere personligt plan så synes jeg, som Simon siger, mennesker Jesus mødte: farisæeren, tiggeren, den syge, der har brug for hjælp.

S: Jeg fik bare lige en tanke omkring det med at spejle sig i Jesus selv. Netop i forhold til det med mennesker, netop noget af det fede ved kristendommen er - altså jeg tror Jesus først og fremmest er min frelser. Men han er på en eller anden måde også ham, der vil vise, hvordan man lever et godt liv. Og det er altid på bagkant af, at han har frelst mig. Og han levede det liv, jeg skulle have levet. Jeg kan se så meget visdom i den måde, han møder mennesker på. Den måde han snakker til dem og møder dem; han møder nemlig mennesker forskelligt. Han er ikke bare... Ja, det kan jeg godt forundres over, og har også lyst til at spejle mig i.

J: Han er en master pædagog. *Latter*

S: Det må man sige. Så noget med at spejle sig i ham, først og fremmest hans kærlighed for mit vedkommende.